

SAVIVALDYBĖS ĮMONĖ „SUSISIEKIMO PASLAUGOS“

Savivaldybės įmonės „Susisiekimio paslaugos“
Direktoriui

IŠVADA DĖL KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖS

2020 m. rugsėjo 17 d.
Vilnius

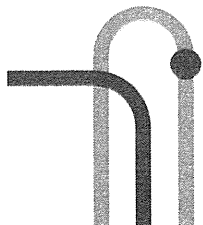
Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo (toliau – KPI) 6 ir 7 str., Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 8 d. nutarimu Nr. 1601, nuostatomis, atsižvelgdama į Valstybės ar savivaldybės įstaigos veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijas, patvirtintas Specialiųjų tyrimų tarnybos (toliau – STT) direktoriaus 2011 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. 2-170, remdamasi Antikorupcinės aplinkos viešajame sektoriuje kūrimo ir įgyvendinimo vadovu, Savivaldybės įmonės „Susisiekimio paslaugos“ (toliau – Įmonė) Korupcijos prevencijos darbo grupė atliko korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą Įmonės veikloje.

SĮ „Susisiekimio paslaugos“ Korupcijos prevencijos darbo grupė buvo sudaryta direktoriaus 2020 m. liepos 20 d. įsakymu Nr. 2020-V-74 „Dėl korupcijos prevencijos darbo grupės sudarymo“ iš šių darbuotojų: Personalo ir teisės skyriaus vadovės – vyr. teisininkės Kristinos Makauskienės (darbo grupės vadovė), Personalo ir teisės skyriaus teisininkės Jolantos Čuchonskos, Duomenų apsaugos pareigūnės Jelenos Jonis ir Personalo ir teisės skyriaus teisininko Mindaugo Lauciaus.

Korupcijos prevencijos darbo grupė, sudariusi Įmonės veiklos sričių sąrašą (priedas Nr. 1), pasirinko korupcijos pasireiškimo tikimybės vertinimą atlikti **privatų ir viešųjų interesų derinimo srityje**. Komisijos pasirinkimą lėmė tai, kad tinkamas pareigos derinti viešuosius ir privačius interesus vykdymas mažina korupcijos pasireiškimo tikimybę daugelyje nurodytų Įmonės veiklos sričių, be to viešųjų ir privatų interesų derinimas Įmonėje nebuvo vertintas korupcijos pasireiškimo tikimybės aspektu ankstesniais metais.

Analizuojamas laikotarpis: 2019 m. sausio 1 d. – 2019 m. gruodžio 31 d. Analizė pradėta 2020 m. rugpjūčio 4 d., baigta 2020 m. rugsėjo 11 d.

Analizės atlikimo metu buvo vertinama, ar pasirinktoje srityje nustatyta sprendimų priėmimo, veiksmų atlikimo tvarka yra skaidri, ar nėra tikimybės korupcijos apraiškos, ar teisės aktuose įtvirtinti sprendimo priėmimo principai, aiškūs ir suprantami kriterijai,

sprendimų priėmimo terminai, aiškiai apibrėžti sprendimus priimančiosios subjektai, atskirtos sprendimo priėmimo ir kontrolės funkcijos, ar nustatyta tvarka yra pakankama, konkrečiai apibrėžta, ar ji nesuteikia per daug įgaliojimų Įmonės darbuotojams veikti savo nuožiūra, ar aiški sprendimų apskundimo tvarka.

Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas buvo atliekamas naudojant formalųjį, lyginamąjį, sisteminį metodus: buvo analizuojami teisės aktai, padalinių nuostatai, darbuotojų pareigybių aprašymai ir kt., kalbėtasi su atsakingais už nurodytą sritį Įmonės struktūrinio padalinio darbuotojais.

Dėl interesų konfliktų reglamentavimo

Siekiant įvertinti korupcijos pasireiškimo tikimybę SĮ „Susisieikimo paslaugos“ viešųjų ir privačių interesų derinimo srityje buvo peržiūrėti aktualūs teisės aktai ir lokaliniai aktai:

1) Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymas (toliau – Įstatymas). Vertinamuoju laikotarpiu aktuali Įstatymo redakcija. Šiuo metu galioja 2020 m. sausio 1 d. Įstatymo redakcija;

2) Privačių interesų deklaracijų pildymo, tikslinimo ir pateikimo taisyklės, patvirtintos Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos (toliau – VTEK) 2012-07-05 sprendimu KS-84 (VTEK 2017-06-21 sprendimo Nr. KS-73 redakcija) (toliau – VTEK taisyklės);

3) VTEK 2009 m. gegužės 11 d. rezoliucija Nr. KS-41 „Dėl prievolės vengti interesų konflikto ir pareigos nusišalinti“ (neteko galios nuo 2020 m. sausio 1 d.);

4) VTEK 2009 m. kovo 26 d. rezoliucija Nr. KS-25 „Dėl Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo nuostatų laikymosi kontrolės vykdymo“ (neteko galios nuo 2020 m. sausio 1 d.);

5) VTEK 2019 m. lapkričio 13 d. sprendimas Nr. KS-291 „Dėl rekomendacijos dėl Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo nuostatų laikymosi kontrolės vykdymo“ (galioja nuo 2020 m. sausio 1 d.);

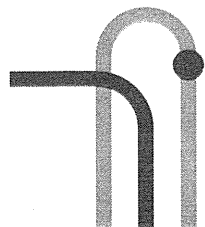
6) SĮ „Susisieikimo paslaugos“ Etikos kodeksas, patvirtintas SĮ „Susisieikimo paslaugos“ direktoriaus 2015 m. rugpjūčio 5 d. įsakymu Nr. 73;

7) SĮ „Susisieikimo paslaugos“ korupcijos prevencijos politika, patvirtinta direktoriaus 2017 m. kovo 6 d. įsakymu Nr. 2018-V-21;

8) SĮ „Susisieikimo paslaugos“ direktoriaus 2016 m. spalio 13 d. įsakymas Nr. 233 „Dėl privačių interesų deklaravimo“ (neteko galios nuo 2020 m. sausio 3 d.);

9) SĮ „Susisieikimo paslaugos“ direktoriaus 2020 m. sausio 3 d. įsakymas Nr. 2020-V-3 „Dėl privačių interesų deklaravimo“.

Interesų konfliktas yra situacija, kai asmuo eidamas savo pareigas privalo atlikti tam tikrą veiksmą, tačiau tas veiksmas (veikla) yra susijęs ne tik su jo pareigomis, bet ir su jo privačiu

interesu. Jeigu valstybinėje tarnyboje dirbantis asmuo patenka į interesų konflikto situaciją ir nenusišalina, t. y. priima ar dalyvauja priimant sprendimą, susijusį ir su jo privačiu interesu, jis pažeidžia prievolę vengti interesų konflikto ir pareigą nusišalinti.

Įstatymo 3 straipsnio „Asmenų, pretenduojančių dirbti, dirbančių ir dirbusių valstybinėje tarnyboje, prievolės“ 1 dalyje nustatyta, kad viešųjų interesų viršenybei užtikrinti asmenys, dirbantys valstybinėje tarnyboje, privalo nešališkai, sąžiningai ir tinkamai atlikti tarnybines pareigas (1 punktas), teisės aktų nustatyta tvarka ir priemonėmis vengti interesų konflikto ir elgtis taip, kad nekiltų abejonių, jog toks konfliktas yra (2 punktas), nesinaudoti pareigomis asmeninei naudai gauti (3 punktas), priimdami sprendimus, vadovautis įstatymais ir visų asmenų lygybės principu (4 punktas), nesinaudoti viešai neskelbiama tarnybine informacija ne tarnybinei veiklai (5 punktas), nesinaudoti ir neleisti naudotis jokia valstybės ar savivaldybių valdomu turtu ne tarnybinei veiklai (6 punktas).

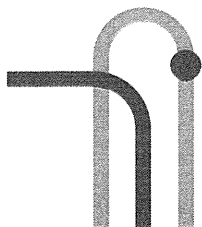
Minėto straipsnio 2 dalyje nustatyta prievolė asmenims, pretenduojantiems dirbti ir dirbantiems valstybinėje tarnyboje deklaruoti privačius interesus.

Įstatymo 11 „Pareiga nusišalinti“, 12 „Teisės atstovauti apribojimais“, 13 „Tarnybinių teisių apribojimas“, 14 „Dovanų ar paslaugų priėmimo ir teikimo apribojimais“, 17 „Prievolė raštu informuoti apie susitarimą“, 18 „Apribojimai sudaryti sandorius ar naudotis individualiomis lengvatomis“, 20 „Atstovavimo apribojimais“ straipsniuose įstatymų leidėjas nustatė interesų konfliktų valdymo priemones.

VTEK 2009 m. gegužės 11 d. rezoliucijoje Nr. KS-41 „Dėl prievolės vengti interesų konflikto ir pareigos nusišalinti“ konstatavo, kad būtina vengti net interesų konflikto regimybės, pateikė rekomendacijas dėl nusišalinimo bei interesų deklaravimo tvarkos.

Įmonės Etikos kodekso 11.1 papunktyje įtvirtinta nuostata, kad darbuotojai turi vengti bet kokių veiksmų, kurie gali daryti neigiamą įtaką jų veiklos, susijusios su Įmone objektyvumui ir šališkumui, t. y. vengti asmeninio intereso patenkinimo, naudos kitiems fiziniams bei juridiniams asmenims ir panašių veiksmų. Darbuotojai negali piktnaudžiauti savo pareigomis, naudoti dokumentų, patvirtinančių einamas pareigas ir suteiktus įgaliojimus, siekdami paveikti nepavaldžius asmenis priimti jiems palankų sprendimą. Etikos kodekso 12.1 papunktyje taip pat nurodyta, kad darbuotojai negali priimti ar duoti dovanų, siūlyti ar priimti pramogų, bei kitos asmeninės naudos, kuri koku nors būdu galėtų daryti įtaką jų veiklai, susijusiai su Įmonės veikla.

Įmonės Korupcijos prevencijos politikos 8.9 papunktyje įtvirtinta nuostata, kad Įmonės verslo sprendimai ir veiksmai grindžiami didžiausios naudos Įmonei principu. Įmonės darbuotojai vengia bet kokio interesų konflikto, kuris gali turėti neigiamos įtakos bešališkam ir objektyviam jų pareigų ir funkcijų vykdymui. Darbuotojai įsipareigoja nesiekti asmeninės naudos sau ar artimiesiems, Įmonės sąskaita dengti asmenines išlaidas, naudodamiesi savo

pareigomis turėti asmeninių ar susijusių asmenų interesų Įmonės sandoriuose, naudotis Įmonės vardu ir reputacija asmeninėse situacijose.

Įmonės veikla grindžiama skaidrumo, viešumo, atsakingumo ir bet kokios formos korupcijos netoleravimo principais. Darbuotojams yra sudarytos galimybės apie bet kokius antikorupcinių principų pažeidimus pranešti specialiu el. paštu netylek@vilniustransport.lt, siunčiant paštu Įmonės adresu ar tiesiogiai įteikiant (Korupcijos prevencijos politikos 4, 5, 9 p.).

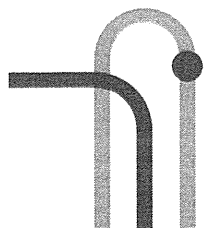
Korupcijos prevencijos politikos 8.2 papunktyje nustatyta, kad Įmonė teikia ir priima tik tokias nereikšmingos vertės verslo dovanas ir svetingumą, kurios neperžengia įprastos verslo praktikos ir skaidrumo standartų, yra simbolinės ir reprezentacinės. Įmonė netoleruoja jokių dovanų, mokėjimų ar svetingumo, kuriais skatinama arba atlyginama už sprendimą ar tokiu būdu yra siekiama įgyti palankumo ar išskirtinio vertinimo bet kokiose su Įmone susijusiose veiklose. Priimdamas bet kokias dovanas darbuotojas turi įvertinti, ar tokiais veiksmais nėra siekiama padaryti neteisėtą poveikį.

Įvertinusi vidaus teisės aktus, Komisija vertinimo metu **nustatė**, kad tikslinga papildyti vidaus dokumentus nuostatomis, reglamentuojančiomis interesų konfliktų valdymo priemonių įgyvendinimą, pvz.: interesų deklaravimo tvarką, nusišalinimo ir kontrolės tvarką, dovanų įvertinimo ir saugojimo tvarką, kadangi lokalinių aktų trūkumas šioje srityje didina riziką neužtikrinti tinkamo Įstatymo įgyvendinimo, sudaryti sąlygas asmenims, deklaravusiems privačius interesus, netinkamai vykdyti interesų konfliktų valdymo reikalavimus.

Privačius interesus deklaruojantys asmenys

Įstatymu siekiama suderinti valstybinėje tarnyboje dirbančių asmenų privačius ir visuomenės viešuosius interesus, užtikrinti, kad priimant sprendimus pirmenybė būtų teikiama viešiesiems interesams, įtvirtinti priimamų sprendimų nešališkumą ir užkirsti kelią atsirasti bei plisti korupcijai valstybinėje tarnyboje (1 straipsnis). Įstatymas taip pat numato, kad asmenys, dirbantys valstybinėje tarnyboje – tai asmenys, dirbantys valstybės ir savivaldybių įmonėse, biudžetinėse įstaigose ir turintys administravimo įgaliojimus, tačiau detaliau nereglamentuoja administravimo įgaliojimų sąvokos. Kadangi Įstatyme nebuvo apibrėžta administravimo įgaliojimų sąvoka, kiekvienai institucijai buvo palikta teisė savarankiškai nustatyti privačių interesų deklaracijas turinčių teikti darbuotojų ratą. Pažymėtina, kad 2020 m. sausio 1 d. galiojančioje Įstatymo redakcijoje 2 straipsnio 5 dalyje yra išvardijami valstybės tarnyboje dirbantys asmenys, o 7 punkte nurodyta, kad prie valstybės tarnyboje dirbančių asmenų priskiriami valstybės ir savivaldybių įmonių, biudžetinių įstaigų ir šių juridinių asmenų struktūrinių padalinių vadovai ir jų pavaduotojai.

VTEK taisyklių 46 p. buvo rekomenduojama, kad savivaldybių institucijų, įstaigų, įmonių (taip pat viešųjų įstaigų, asociacijų) vadovai ar jų įgalioti atstovai patvirtintų aktualų sąrašą pareigybių, kurias einantys asmenys privalo deklaruoti privačius interesus. Vertinimo metu

nustatyta, kad ši rekomendacija Įmonėje buvo įgyvendinta ir SJ „Susisieikimo paslaugos“ direktoriaus 2016 m. spalio 13 d. įsakymu Nr. 233 „Dėl privačių interesų deklaravimo“ buvo patvirtintas pareigybių, kurias einantys asmenys privalo deklaruoti privačius interesus, sąrašas (toliau – Sąrašas). Sąraše buvo numatyta, kad SJ „Susisieikimo paslaugos“ deklaracijas teikia Įmonės direktorius, direktoriaus pavaduotojas bei visi struktūrinių padalinių vadovai.

Įstatymas nuo 2018 m. sausio 1 d. atskirai išskiria ir specialią grupę asmenų, kurie taip pat turi deklaruoti privačius interesus (Įstatymo 5 straipsnio 4 dalis) - viešojo pirkimo komisijos nariai, asmenys, perkančiosios organizacijos vadovo paskirti atlikti supaprastintus pirkimus, ir viešųjų pirkimų procedūrose dalyvaujantys ekspertai. Šie asmenys privačių interesų deklaraciją turi pateikti elektroninėmis priemonėmis (jeigu jos dar nebuvo pateiktos) iki dalyvavimo viešojo pirkimo procedūrose pradžios. Vertinimo metu nustatyta, kad 2017 m. gruodžio 8 d. SJ „Susisieikimo paslaugos“ direktoriaus 2016 m. spalio 13 d. įsakymas Nr. 233 „Dėl privačių interesų deklaravimo“ buvo papildytas nauju 2 punktu, kuris numatė, kad deklaracijas taip pat privalo pateikti: 1) viešųjų pirkimų komisijos (-ų) nariai; 2) viešųjų pirkimų vykdytojai; 3) viešųjų pirkimų procedūrose dalyvaujantys ekspertai.

Atsižvelgiant į tai, kad 2020 m. sausio 1 d. Įstatymas buvo išdėstytas nauja redakcija, bei į VTEK rekomendacijas pateiktas 2019 m. lapkričio 13 d. sprendimu Nr. KS-291 „Dėl rekomendacijos dėl Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo nuostatų laikymosi kontrolės vykdymo“ (Įstatymo nuostatų laikymąsi įgaliojams prižiūrėti Įstatymo kontrolės subjektams teisės aktai nustato šias kontrolės funkcijas: tvirtinti pareigybių, kurias einantys asmenys privalo deklaruoti privačius interesus, sąrašą) SJ „Susisieikimo paslaugos“ direktorius 2020 m. sausio 3 d. priėmė naują įsakymą Nr. 2020-V-3 „Dėl privačių interesų deklaravimo“ kur nurodyta, kad privačius interesus privalo deklaruoti visi prieš tai minėti darbuotojai, kurie eina Įmonėje atitinkamas pareigas ar vykdo atitinkamas funkcijas bei pirkimo iniciatoriai (paskelbtas Įmonės internetinėje svetainėje adresu <https://beta.vilniustransport.lt/lt/korupcijos-prevencijos-politika>).

Remiantis tuo, kas išdėstyta, **darytina išvada**, kad Įmonė tinkamai įgyvendino VTEK rekomendacijas dėl asmenų, kurie privalo deklaruoti privačius interesus, sąrašo patvirtinimo.

Privačių interesų deklaravimo vykdymo kontrolė SJ „Susisieikimo paslaugos“

Įstatymų leidėjas Įstatymo 22 straipsnio „Kontrolės institucijos ir pareigūnai“ 1 dalies 2 punktu įpareigojo savivaldybių institucijų, įstaigų vadovus ar jų įgaliotus atstovus kontroliuoti, kaip asmenys, kuriems atsiranda pareiga deklaruoti privačius interesus, vykdo Įstatymo nuostatas.

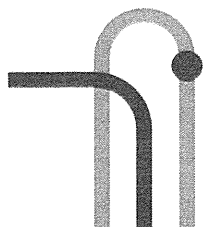
Taisyklių 49 punkte nustatyta, kad savivaldybių institucijų, įstaigų vadovai ar (ir) jų įgalioti atstovai, perkančiųjų organizacijų vadovai arba jų įgalioti asmenys VTEK nustatyta tvarka registruojasi elektroninėje Privačių interesų deklaracijų tvarkymo informacinėje

sistemoje (PIDTIS). <...> administruoja joje dirbančių asmenų pateiktas Deklaracijas, o perkančioji organizacija - į pareigas paskirtų viešojo pirkimo komisijos narių, asmenų, perkančiosios organizacijos vadovo paskirtų atlikti supaprastintus pirkimus, ir viešųjų pirkimų procedūrose dalyvaujančių ekspertų pateiktas Deklaracijas, atlieka tokių deklaracijų apskaitą, deklaracijose nurodytų duomenų analizę bei įgyvendina kitas Įstatymo ir Taisyklių vykdymo priežiūros ir kontrolės funkcijas.

VTEK 2019 m. lapkričio 13 d. sprendimu Nr. KS-291 „Dėl rekomendacijos dėl Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo nuostatų laikymosi kontrolės vykdymo“ patvirtintose rekomendacijose nurodyta, kad rekomenduojama institucijoje (įmonėje, įstaigoje, organizacijoje) paskirti už Įstatymo nuostatų laikymosi priežiūrą ir kontrolę, asmenų konsultavimą, privačių interesų deklaravimo, interesų konfliktų prevencijos ir koordinavimo su Vyriausiąja tarnybinės etikos komisija klausimais asmenį (ar asmenis), vadinamuosius *Atitikties pareigūnus*, ir priskirti jam (jiems) išvardytąsias funkcijas ar dalį jų.

Vertinamuoju laikotarpiu Įmonėje kontroliuoti, kaip asmenys, kuriems taikomos Įstatymo nuostatos, jį vykdo, buvo pavesta Personalo ir teisės skyriui (Personalo ir teisės skyriaus nuostatų 9.4.4. p.). Šį „Susisiekimą paslaugos“ direktoriaus 2020 m. sausio 3 d. įsakyme Nr.2020-V-3 „Dėl privačių interesų deklaravimo“ nurodyta, kad Personalo ir teisės skyriaus vadovas-vyr. teisininkas ne rečiau kaip kartą per ketvirtį organizuoja prevencinę Įmonės darbuotojų privačių interesų deklaracijų teikimo kontrolę ir jų turinio stebėseną. Personalo ir teisės skyriaus vadovė-vyr. teisininkė Kristina Makauskienė nurodė, kad vienam iš skyriaus teisininkų yra pavesta kuruoti šią sritį. Vertinimo metu nustatyta, kad prie PIDIS prisijungimą turi Įmonės vadovė, Personalo ir teisės skyriaus vadovė-vyr. teisininkė bei Personalo ir teisės skyriaus teisininkė. Personalo ir teisės skyriaus teisininkė, prisijungusi prie PIDIS, turi kontroliuoti ar visi Įmonės darbuotojai, kuriems yra privaloma deklaruoti privačius interesus yra juos deklaravę, ar deklaracijos pateiktos Įstatyme nustatytais terminais.

Atskirai paminėtina privačių interesų deklaracijų kontrolė viešųjų pirkimų srityje, kadangi Viešųjų pirkimų įstatymo 21 straipsnis numato, kad asmenys gali dalyvauti pirkimo procedūrose ar priimti su pirkimu susijusius sprendimus tik prieš tai pasirašę, be kitų dokumentų, Viešųjų pirkimų tarnybos kartu su Vyriausiąja tarnybinės etikos komisija nustatytos formos nešališkumo deklaracijas. Šių deklaracijų pateikimo kontrolės funkcija yra nustatyta Įmonės Viešųjų pirkimų skyriaus (įsteigtas 2019 m. rugpjūčio 30 d.) darbuotojams. Išanalizavus Skyriaus nuostatus, Skyriaus vadovo bei viešųjų pirkimų specialisto pareiginius nuostatus nustatyta, kad viešųjų pirkimų specialistui yra pavesta kontroliuoti ir užtikrinti, kad visi Įmonės viešuosius pirkimus vykdančys asmenys, ekspertai, kiti su viešaisiais pirkimais susiję asmenys būtų pasirašę nešališkumo deklaracijas, konfidencialumo pasižadėjimus, pateikę viešųjų ir privačių interesų deklaracijas teisės aktų nustatyta tvarka (Pareiginių nuostatų 9.20 p.).

Pokalbio metu Personalo ir teisės skyriaus teisininkė informavo, kad vykdant periodinę darbuotojų privačių interesų deklaracijų teikimo kontrolę, nustatoma, kad ne visi darbuotojai teisingai teikia duomenis deklaracijose (dažniausiai netinkamai parenkamas pareigų kodas). Nustačius tokius atvejus Įmonės darbuotojams buvo siunčiami pranešimai ir paaiškinama, kaip teisingai deklaruoti. Paskutinį kartą kontrolė buvo vykdyta 2020 m. liepos mėnesį. Šiuo metu privačių interesų deklaracijas yra pateikę visi Įmonės darbuotojai, kurie turi tokią pareigą jas pateikti.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, **darytina išvada**, kad SJ „Susisiekimo paslaugos“ yra paskirtas atsakingas padalinys ir atsakingi asmenys už tinkamą Įstatymo ir VTEK taisyklių nuostatų įgyvendinimą privačių interesų deklaracijų kontrolės srityje.

Struktūrinių padalinių vadovų susipažinimas/supažindinimas su pavaldžių darbuotojų privačių interesų deklaracijų duomenimis

VTEK 2009 m. kovo 26 d. rezoliucijoje Nr. KS-25 „Dėl Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje Įstatymo nuostatų laikymosi kontrolės vykdymo“ nurodė, kad *atsižvelgdama* į tai, kad privačių interesų deklaracijų duomenys dažniausiai yra žinomi tik specialistams, atsakingiems už privačių interesų deklaracijų priėmimą ir saugojimą, o ne vadovams, skiriantiems užduotis ir duodantiems pavedimus pavaldiems tarnautojams; *atkreipdama dėmesį*, kad kiekvienas vadovo pareigas einantis asmuo privalo žinoti pavaldžių tarnautojų privačių interesų deklaracijų duomenis, kad galėtų jiems tinkamai paskirstyti užduotis ar nušalinti nuo tam tikrų užduočių atlikimo, **rekomendavo** (tarnybų, departamentų, valdybų, skyrių, poskyrių, grupių ir pan.) vadovams susipažinti su pavaldžių tarnautojų privačių interesų deklaracijose pateiktais duomenimis ir neskirti užduočių, susijusių su Įmonėmis, kuriose jie turi privačių interesų (akcijos, artimų asmenų darbas, narystė ir pan.) ar kitų užduočių, galinčių sukelti interesų konfliktą.

Pažymėtina, kad nors Įstatyme ir yra įtvirtinta nuostata, jog darbuotojas privalo informuoti savo institucijos vadovą ar jo įgaliotą atstovą apie esamą interesų konfliktą, pareikšti apie nusišalinimą ir jokia forma nedalyvauti toliau rengiant, svarstant ar priimant sprendimą (Įstatymo 11 straipsnio 2 dalis), tačiau struktūrinių padalinių vadovai taip pat turi pareigą įsitikinti, kad darbuotojai atlikdami konkrečias užduotis bus objektyvūs ir nešališki, kad nekils viešųjų ir privačių interesų konfliktas atliekant pavestą užduotį. Siekiant išvengti galimų interesų konflikto, vadovai privalo periodiškai peržiūrėti ir susipažinti su jiems pavaldžių padalinio darbuotojų teikiamomis ir tikslinamomis privačių interesų deklaracijomis, priminti pavaldiems darbuotojams apie pareigą vengti viešųjų ir privačių interesų konflikto.

Komisija nustatė, kad vertinamuoju laikotarpiu Įmonėje nebuvo reglamentuota struktūrinių padalinių vadovų pareiga susipažinti su darbuotojų deklaracijų turiniu. Personalo ir teisės skyriaus atsakinga teisininkė nurodė, kad joks struktūrinio padalinio vadovas

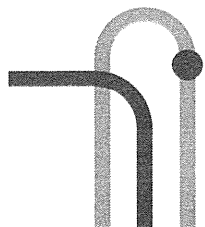
nesikreipė dėl susipažinimo su tiesiogiai pavaldžių darbuotojų deklaracijų duomenimis per PIDIS. Pokalbio su kai kuriais Įmonės struktūrinių padalinių vadovais metu, pastarieji taip pat pripažino, kad su pavaldžių darbuotojų privačių interesų deklaracijų duomenimis jie asmeniškai nėra susipažinę.

VTEK 2019 m. lapkričio 13 d. sprendimu Nr. KS-291 „Dėl rekomendacijos dėl Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo nuostatų laikymosi kontrolės vykdymo“ patvirtintose rekomendacijose nurodyta, kad už viešųjų pirkimų vykdymą institucijose (įmonėse, įstaigose, organizacijose) atsakingiems asmenims rekomenduotina laiku atlikti nuolatinę (prevencinę) viešuosiuose pirkimuose dalyvauti paskirtų deklaruojančių asmenų privačių interesų deklaracijų turinio stebėseną, o nustačius, kad šių asmenų veikloje gali kilti interesų konflikto situacija ar jų privatus interesai gali daryti poveikį institucijoje (įmonėje, įstaigoje, organizacijoje) vykdomų pirkimų rezultatams, apie tai nedelsiant informuoti institucijos (įmonės, įstaigos, organizacijos) vadovą ar jo įgaliotą atstovą. Savivaldybės įmonės vadovams VTEK taip pat rekomenduoja laiku atlikti nuolatinę (prevencinę) deklaruojančių asmenų privačių interesų deklaracijų teikimo ir jų turinio stebėseną, nustatyti planinius (rutininius) visų deklaruojančių asmenų privačių interesų deklaracijų tikrinimo periodus.

Vertinimo metu nustatyta, kad SĮ „Susisiekimo paslaugos“ direktoriaus 2020 m. sausio 3 d. įsakymu Nr.2020-V-3 „Dėl privačių interesų deklaravimo“ darbuotojų privačių interesų deklaracijų turinio stebėseną yra pavesta Personalo ir teisės skyriaus vadovui – vyr. teisininkui. Komisijos vertinimu, toks reglamentavimas yra ydingas, kadangi tik tiesioginis vadovas, paskirdamas tiesiogiai pavaldiems darbuotojams užduotis, gali tinkamai įvertinti deklaracijoje pateiktą informaciją ir išvengti interesų konfliktų.

Viešuosiuose pirkimuose dalyvauti paskirtų deklaruojančių asmenų privačių interesų deklaracijų kontrolė yra tinkamai reglamentuota (aprašyta anksčiau šioje išvadoje), tačiau papildomai būtina numatyti priemones viešuosiuose pirkimuose dalyvaujančių asmenų deklaracijų turinio stebėsenai užtikrinti.

Komisija **nustatė**, kad Įmonės vidaus teisės aktuose nėra įtvirtinta struktūrinių padalinių vadovų pareiga periodiškai susipažinti su jiems pavaldžių darbuotojų privačių interesų deklaracijų duomenimis. Taip pat nėra nustatyta ir patvirtinta tvarka, koku būdu struktūrinių padalinių vadovai turėtų susipažinti su jiems pavaldžių darbuotojų privačių interesų deklaracijų duomenimis, nėra nustatytas periodiškumas, kas kiek laiko struktūrinių padalinių vadovai turėtų susipažinti su pavaldžių darbuotojų deklaracijų duomenimis. Kita vertus, darbuotojams taip pat nėra įtvirtinta pareiga pranešti apie privačių interesų deklaracijos pateikimą ar apie deklaracijos duomenų keitimą ir tikslinimą, todėl struktūrinių padalinių vadovai galimai nėra informuojami apie naujo konflikto atsiradimą ar senojo

išnykimą. Nustatyta situacija atskleidžia nepakankamą interesų konfliktų prevencijos mechanizmą ir yra vertintina kaip korupcijos rizikos veiksnys.

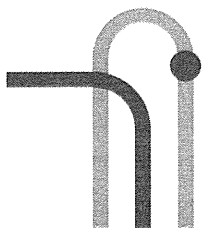
Vertinimo išvados ir pasiūlymai:

Atlikus korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą, darytina išvada, kad SI „Susisieikimo paslaugos“ viešųjų ir privačių interesų konfliktų valdymo veiklos srityje egzistuoja nedidelė korupcijos pasireiškimo tikimybė:

1. Įmonė yra patvirtinusi pareigybių, kurias einantys asmenys privalo deklaruoti privačius interesus, sąrašą;
2. Įmonėje kiekvieną ketvirtį vykdoma deklaracijų teikimo kontrolė;
3. Įmonėje nėra nustatyta pareiga ir tvarka, kaip struktūrinių padalinių vadovai turi susipažinti su pavaldžių darbuotojų privačių interesų deklaracijų duomenimis, todėl skirstydami užduotis vadovai galimai neįvertina, ar jas atliekantys darbuotojai nebus veikiami galimo interesų konflikto;
4. Įmonėje nėra nustatyta pareiga darbuotojams pranešti apie pateiktą privačių interesų deklaraciją ar patikslintus deklaracijos duomenis;
5. Nėra nustatyta darbuotojų nusišalinimo (nušalinimo) tvarka;
6. Nėra reglamentuota dovanų priėmimo, įvertinimo ir saugojimo tvarka.

Siekiant pašalinti, valdyti išvadoje dėl korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatytus korupcijos rizikos veiksnys, užtikrinti tinkamą Įmonėje dirbančių asmenų privačių ir viešųjų interesų suderinimą, bei užkirsti kelią atsirasti korupcijai, **Komisija siūlo:**

1. nustatyti darbuotojų privačių interesų deklaravimo, nusišalinimo (nušalinimo) tvarką;
2. reglamentuoti dovanų priėmimo, įvertinimo ir saugojimo tvarką;
3. parengti vidaus teisės aktą, jame nustatant, bet neapsiribojant:
 - 3.1. terminą, per kurį naujai paskirtas struktūrinio padalinio vadovas privalo susipažinti su pavaldžių darbuotojų privačių interesų deklaracijų duomenimis;
 - 3.2. terminą, per kurį struktūrinio padalinių vadovas privalo susipažinti su naujai priimto pavaldaus darbuotojo privačių interesų deklaracijos duomenimis;
 - 3.3. darbuotojų pareigą per nustatytą terminą informuoti struktūrinio padalinio vadovą apie užpildytą privačių interesų deklaraciją, ir kaip ši informacija pasiekia tiesioginį vadovą bei kitus atsakingus asmenis;
 - 3.4. privačių interesų deklaracijų turinio tikrinimo privalomumą ir tvarką, įskaitant viešuosiuose pirkimuose dalyvaujančių asmenų deklaracijų turinio efektyvią kontrolę;

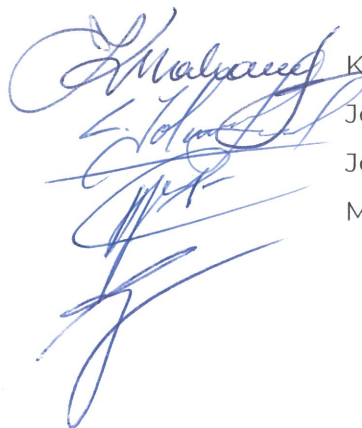
4. organizuoti mokymus viešųjų ir privačių interesų derinimo tema atskiroms tikslinėms Įmonės darbuotojų grupėms.

PRIDEDAMA:

1. Są „Susisiekimo paslaugos“ veiklos sritys antikorupciniam vertinimui atlikti.

Darbo grupės vadovė

Darbo grupės nariai

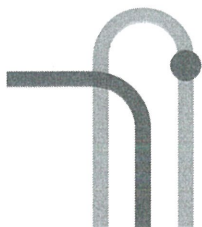

Kristina Makauskienė

Jolanta Čuchonska

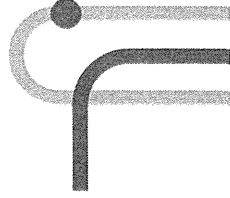
Jelena Jonis

Mindaugas Laucius

SĮ „SUSISIEKIMO PASLAUGOS“ VEIKLOS SRIČIŲ SĄRAŠAS

Įmonės veiklos sritys	Įmonės veiklos srities aktualumą antikorpnciniu požiūriu lemiantys kriterijai pagal Korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 4 dalį						
	Padaryta korupcinio pobūdžio nusikaltama veika	Pagrindinės funkcijos yra kontrolės ir priežiūros vykdymas	Kai kurių valstybės tarnautojų funkcijos, uždaviniai, darbo ir sprendimų priėmimo tvarka ir atsakomybė nėra išsamiai reikšmingi	Veikia yra susijusi su leidimų, nuolaidų, lengvatų ir kitokių papildomų teisių suteikimu ar apribojimu	Daugiausia priima sprendimus, kuriems nereikia kitos valstybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo	Naudojama valstybės ar tarnybos paslaugų sudaranti informacija	Anksčiau atlikus korupcijos rizikos analizę, buvo nustatyta veiklos
Darbuotojų priėmimas, darbo užmokesčio nustatymas Įmonėje, kita žmoniškųjų išteklių valdymo veikla					✓		
Interesų konfliktų valdymas, nepotizmo prevencija					✓		

Savivaldybės įmonei patikėjimo teise (VMSA nuosavybės teise) priklausancio turto valdymas, naudojimas ir disponavimas juo, įskaitant tarnybinio transporto naudojimą						✓		
Viešųjų pirkimų organizavimas ir vykdymas			✓	✓		✓		
Teikiamos administracinės paslaugos išduodant leidimus teisės aktų nustatytais atvejais (rinkliavų už automobilių stovėjimą srityje)				✓		✓		
Kita rinkliavų už automobilių stovėjimą organizavimo veikla				✓		✓		
Viešojo transporto kontrolės veikla				✓		✓		
Kita viešojo transporto organizavimo veikla						✓		
Šviesoforinio reguliavimo ir valdymo organizavimas						✓		

